

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА**

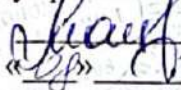
«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри, професор

 Тетяна ШАБАТУРА
«04» липень 2024 року

«ПОГОДЖЕНО»

в.о. декана факультету економіки та управління, доцент

 Тетяна МАЦІЄВИЧ
«04» липень 2024 року

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, доцент

 Інна МАЛЕЦЬКА
«10» липень 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОП 02 СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Рівень вищої освіти	ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
Галузь знань	05 «СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ»
Спеціальність	051 «ЕКОНОМІКА»
Освітньо-професійна програма	«ЕКОНОМІКА»
Структурний підрозділ	ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Одеса - 2024

Робоча програма освітнього компонента «Стратегічний аналіз» для здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розробник програми: Ольга ЗАМЛИНСЬКА, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри **економічної теорії і економіки підприємства**.

Протокол №14 від «04» липня 2024 року

Завідувач кафедри Тетяна ШАБАТУРА
(підпис)

Гарант освітньої програми Олександр ГАЛИЦЬКИЙ
(підпис)

© Ольга ЗАМЛИНСЬКА, ОДАУ, 2024 рік

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>05 – “Соціальні та поведінкові науки”</u> Спеціальність: <u>051 «Економіка»</u> Освітня програма <u>Економіка</u> (назва освітньої програми)	Обов’язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1 -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферат</u>		Семестр	
Загальна кількість годин		1-й	1-й
120 год.		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 самостійної роботи здобувача – 5,3	Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	106 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю:	
	Іспит 1 семестр	Іспит 1 семестр	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/80

для заочної форми навчання – 14/106

2. МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Стратегічний аналіз є одним із важливих ланцюгів у загальній системі управління господарською діяльністю підприємства. За своїм ареалом, інтенсивністю формування управлінських рішень і впливом на кінцеві результати процесів господарювання стратегічний аналіз є найбільш значущою системою забезпечення ефективного функціонування підприємства. У системі стратегічного аналізу беруть участь практично всі менеджери підприємства, оскільки більшість управлінських рішень пов'язані з різними аспектами фінансово-господарської діяльності. Освітній компонент «Стратегічний аналіз» відноситься до складу обов'язкових освітніх компонент освітньо-професійної програми «Економіка» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Мета освітнього компонента «Стратегічний аналіз» полягає у формуванні знань стосовно системи базових теоретичних і практичних знань з теорії, методології стратегічного аналізу, вироблення вмінь і навичок у розробці комплексного стратегічного плану розвитку підприємства, здійснення науково обґрунтованої, всебічної і своєчасної підтримки прийняття стратегічних управлінських рішень, що забезпечить їх ефективність в умовах високої нестабільності зовнішнього середовища.

Предмет освітнього компонента - концептуальні напрями функціонування і розвитку підприємства, його організаційні, економічні та інформаційні ресурси й можливості, що розглядають з погляду нарощування стратегічного потенціалу підприємства та зміцнення його позицій на ринку в довгостроковій перспективі.

Завдання освітнього компонента «Стратегічний аналіз»:

- вивчення сутності, напрямів і ролі стратегічного аналізу суб'єкта господарювання, методів аналізу виробничої програми, структури капіталу, фінансової програми та інвестицій, набуття вмінь аналізу та оцінювання потенціалу підприємства як чинника стратегії розвитку;
- ознайомлення здобувачів з аналітичними методами дослідження стратегічного середовища;
- опанування ними основ стратегічної оцінки виробничої діяльності; вироблення у здобувачів навичок прогностної оцінки структури капіталу; набуття вмінь прогнозувати показники діяльності підприємства;
- оволодіння методикою стратегічного аналізу інвестиційних рішень.

У результаті вивчення освітнього компонента «Стратегічний аналіз» здобувач повинен:

знати:

- місце і роль стратегічного аналізу в системі стратегічного управління підприємством;
- концептуальні засади стратегічного аналізу;
- методи, прийоми, показники стратегічного аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, його конкурентних позицій;

- економічну сутність категорії стратегія підприємства, ієрархію стратегічного набору та альтернативні варіанти стратегій;
- основні підходи до створення стратегій, види стратегій та способи їх створення, особливості формальної та спонтанної стратегії;
- методи розробки стратегії та оцінки ефективності стратегій, ризики стратегічного вибору.

вміти:

- визначати методи та інструменти стратегічного аналізу за етапами стратегічного процесу, а також відповідно до специфіки проблеми та ситуації;
- визначати методи та здійснювати комплексний стратегічний аналіз;
- формулювати місію і стратегічні цілі підприємства;
- аналізувати зовнішні чинники впливу і діагностувати стан внутрішнього середовища підприємства з метою розробки ефективної стратегії розвитку;
- визначати конкурентні переваги підприємства і розробляти напрями їх досягнення;
- аналізувати стратегічні альтернативні варіанти розвитку підприємства і здійснювати вибір найбільш прийняттого з них;
- обґрунтовувати вибір альтернативного варіанту стратегії підприємства на основі визначення відповідних методів.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компонента «Стратегічний аналіз» у здобувача формуються:

Інтегральна компетентність (ІК) - здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК 2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК 6. Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання

СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК 9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

СК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК 11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати вивчення освітнього компонента «Стратегічний аналіз»:

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально- економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН 14. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	л	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Змістовий модуль 1. Стратегічний аналіз: сутність процесу, інструменти та методи проведення</i>												
Тема 1. Сутність, значення та основні категорії стратегічного аналізу	14	2	2	-	-	12	14	-	-	-	-	14
Тема 2. Система методів та інструментів стратегічного аналізу	14	2	2	-	-	8	14	2	-	-	-	12
Тема 3. Економічна оцінка виробничих одиниць та аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства	16	2	4	-	-	10	16	-	-	-	-	16
Тема 4. Стратегічний аналіз потенціалу підприємства та діагностика зовнішнього середовища	16	2	4	-	-	10	16	2	2	-	-	12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	8	12	-	-	40	60	4	2	-	-	54
<i>Змістовий модуль 2. Стратегічний аналіз фінансової та інвестиційної діяльності</i>												
Тема 5. Аналіз розподілу виробничих ресурсів	16	2	2	-	-	12	16	-		-	-	16
Тема 6. Розробка та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми	16	2	4	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 7. Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми	18	2	4	-	-	12	18	2	2	-	-	14
Тема 8. Стратегічний аналіз структури капіталу та інвестиційної діяльності підприємства	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	8	12	-	-	40	60	4	4	-	-	52
Всього годин	120	16	24	-	-	80	120	8	6	-	-	106

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Стратегічний аналіз: сутність процесу, інструменти та методи проведення

Тема 1. Сутність, значення та основні категорії стратегічного аналізу

Сутність стратегічного аналізу, його місце в управлінні економікою підприємства. Стадії планування господарської діяльності: стратегічна, тактична та оперативна. Поняття “стратегія”. Різновиди стратегій та їх характеристика. Корпоративна стратегія. Ділова стратегія. Маркетингова стратегія. Операційна стратегія. Функціональна стратегія.

Зміст, завдання і організація стратегічного аналізу. Визначення стратегічного аналізу. Ознаки за якими характеризуються стратегічні управлінські рішення. Мета стратегічного аналізу. Предмет стратегічного аналізу. Об'єкти стратегічного аналізу. Стратегічні господарські підрозділи. Стратегічні зони господарювання. Системна модель. Аналіз зовнішнього середовища. Аналіз внутрішнього середовища (управлінський аналіз).

Методологія стратегічного аналізу. Наукове дослідження у стратегічному аналізі. Рівень невизначеності діяльності підприємства. Специфіка стратегічного аналізу. Нормативно-правова база стратегічного аналізу

Визначення видів діяльності. Визначення та види доходів підприємства. Види та роль нормативів у прогнозуванні діяльності підприємства.

Тема 2. Система методів та інструментів стратегічного аналізу

Загальні методи діагностики. Інструменти стратегічного аналізу. Якісні (експертні) методи прогнозування. Кількісні (статистичні) методи прогнозування.

Специфічні нормативні (базові) методи стратегічного аналізу:

- ефект масштабу (крива досвіду), економічна сутність, значення для вибору та обґрунтування стратегії, особливості та обмеження застосування;

- модель життєвого циклу: сутність, особливості та мета застосування у розробці економічної стратегії, етапи життєвого циклу, стратегії підприємств різних етапів життєвого циклу;

- модель PIMS (“Вплив маркетингової стратегії на прибуток”), її результати, основні фактори, що визначають ефективність діяльності підприємства;

- аналіз “розриву”, етапи, сфера застосування, заходи щодо заповнення “розриву” (“стратегічної прогалини”).

Тема 3. Економічна оцінка виробничих одиниць та аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства

Поняття виробничої одиниці. Критерії виділення виробничих одиниць у стратегічні одиниці бізнесу (СОБ). Поняття СОБ, бізнес-одиниці (Business Unit). Стратегічні господарські центри. Центри відповідальності. Центри формування прибутків.

Поняття портфеля підприємства (корпоративного портфеля). Призначення і сутність портфельного аналізу. Теоретичні передумови та інструменти проведення портфельного аналізу. Матриця Бостонської консалтингової групи (БКГ). Види стратегічних господарських підрозділів за матрицею БКГ. Умова збалансованості портфеля підприємства. Рекомендації матриці БКГ. Переваги та недоліки матриці БКГ.

Класифікація виробничих одиниць і рекомендації матриці Мак-Кінсі. Матриця “балансу життєвого циклу” ADL/LC (Artur D. Little/ life Cycle), її особливості. Класифікація бізнес-одиниць за їх стратегічним положенням на ринку. Рекомендації, переваги, особливості застосування матриці ADL/LC. Матриця І. Ансоффа для зростаючого ринку. Типи стратегій росту та розвитку залежно від типу ринку та продукту. Тримірна схема Абеля (Abel) як засіб визначення напрямку розвитку бізнес-одиниць. Синергічний ефект як критерій визначення та вибору

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та їх значення для стратегічного аналізу. Оцінка конкурентної позиції бізнесу. Поняття конкурентоспроможності, конкурентоспроможність фірми та продукції (товару). Поняття конкурентних переваг та джерела їх утворення.

Характеристика стратегічної позиції підприємства в галузі на ринку. Визначення частки ринку підприємства.

Індекс Херфіндала. Стратегічні карти конкурентів та аналіз за допомогою “позиційної карти конкурентів”. Методи визначення конкурентоспроможності. Метод ефективної конкуренції, рейтингових оцінок, експертний метод, багатовекторні порівняння.

Аналіз конкурентних переваг, джерела та шляхи їх формування.

Тема 4. Стратегічний аналіз потенціалу підприємства та діагностика зовнішнього середовища

Значення, сутність, структура та класифікація виробничо- господарського потенціалу підприємства. Принципи проведення стратегічного аналізу діяльності підприємства. Підходи до стратегічного аналізу. Системний та діагностичний підходи у стратегічному аналізі результатів виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства.

Поняття проблеми у стратегічному аналізі. Види проблем у діяльності підприємства.

Стратегічний аналіз організаційно-технічного рівня виробництва. Класифікація витрат та визначення оптимального обсягу виробництва на основі аналізу витрат. Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та їх значення для стратегічного аналізу. Показники загальної ефективності діяльності: темпи росту обсягів діяльності (виробництва), місце в галузі та репутація, покращення конкурентної позиції бізнесу, рівень витрат, рентабельність, продуктивність праці, стан та ефективність використання основних засобів, показники організаційно-технічного рівня.

Прогнозна оцінка витрат підприємства та обсяги використання стратегічних ресурсів. Операційний (виробничий) важіль.

Стратегічний аналіз маркетингової та збутової діяльності

Підходи до проведення стратегічного аналізу: “ланцюг цінностей” Портера, підхід Мак-Кінсі, підхід на основі НП(С)БО. Загальна характеристика підприємства (організації): характер діяльності, історія, обсяги діяльності та позиція в галузі, регіоні, форма власності, структура управління, розташування. Оцінка складових (підсистем) системи підприємства: оцінка фінансів організації, системи збуту продукції, виробничої підсистеми, характеристика інноваційної діяльності, оцінка трудових ресурсів (структура, управління, підбір, стимулювання праці, система комунікацій), система управління (структура організації та система прийняття рішень, організаційна культура), загальна ефективність. Аналіз зовнішнього середовища з використанням інструментів маркетингового аналізу. Стратегічні альтернативи відповідно результатів SWOT-аналізу

Змістовий модуль 2. Стратегічний аналіз операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Тема 5. Аналіз розподілу виробничих ресурсів у сфері виробництва.

Стратегічні ресурси підприємства, їх значення та види. Особливості стратегічного аналізу поточних витрат підприємства Види ресурсів. Стратегічні ресурси та стратегічний потенціал підприємства. Стратегічні ресурси підприємства як джерело утворення конкретних переваг.

Схема взаємозв'язку виробничих ресурсів підприємства. Матеріально-сировинні ресурси. Аналіз забезпеченості ними, ефективності використання, стратегії забезпечення. Методи планування та аналізу. Розрахунок потреби у стратегічно важливих видах ресурсів. Оцінка відповідності наявних запасів потребам стратегії в зоні матеріально-сировинних ресурсів. Матриця “значущість ресурсу/доступність ресурсу”. Зв'язок ресурсних стратегій з функціональними та загально корпоративними. Аналіз рівня забезпеченості в зоні техніки та технології. Аналіз технічного потенціалу підприємства та його організаційно-технічного рівня. Напрями аналізу.

Стратегічний аналіз трудових ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Завдання забезпечення трудовими ресурсами. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів та їх вплив на ефективність використання інших видів ресурсів.

Стратегічний аналіз основних засобів та нематеріальних активів

Стратегічний аналіз матеріальних ресурсів

Аналіз рівня забезпеченості в зоні фінансових ресурсів. Стратегії забезпечення фінансовими ресурсами, джерела їх формування.

Роль інформаційного потенціалу підприємства.

Порівняльний аналіз альтернативних стратегій ресурсозбереження

Фактори ресурсозбереження, їх вплив на конкурентну позицію підприємства.

Тема 6. Розроблення та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми.

Економічна стратегія виробничої діяльності. Виробнича стратегія як складова системи прогнозування. Виробнича функція. Прогнозування обсягу виробництва і прибутку.

Ринкова орієнтація у розробленні стратегії виробничої програми.

Класифікація витрат виробництва. Поняття (сутність) та види витрат, класифікація витрат. Склад собівартості. Показники рівня витрат та собівартості. Правило зв'язку між граничними та середніми витратами. Оптимізація витрат виробництва в різних періодах діяльності підприємства.

Прогнозування точки беззбитковості при одно- та багатопродуктовому виробництві.

Використання економічних законів при обґрунтуванні стратегії виробництва: правило максимізації прибутку при орієнтації на витрати; умови мінімізації збитків в умовах падіння ціни на продукцію; закон спадної граничної продуктивності (спадної віддачі).

Прогнозна оцінка витрат підприємства та обсяги використання виробничих ресурсів. Операційний (виробничий) важіль.

Методика аналізу збутової та маркетингової діяльності. Канали реалізації та оцінка їх ефективності. Обґрунтування збутової стратегії.

Тема 7. Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми.

Стратегічний аналіз ефективності використання фінансових ресурсів. Джерела аналізу. Історична та прогнозна фінансова звітність. Сутність та види прибутку. Джерела аналізу, їх оцінка, перевірка достовірності та якості даних.

Напрями аналізу. Читання (оцінка) балансу. Оцінка динаміки статей балансу, структури балансу. Оцінка змін у балансі, “хворих” статей балансу.

Стратегічний аналіз показників фінансової незалежності та стійкості підприємства. Коефіцієнти автономії, фінансової стійкості. Особливості методики аналізу.

Стратегічний аналіз платоспроможності підприємства та ліквідності його балансу. Перспективна ліквідність балансу, її умови. Показники абсолютної, критичної, загальної ліквідності, коефіцієнт покриття. Сутність нормативних значень.

Аналіз показників рентабельності. Групи показників рентабельності, їх сутність. Коефіцієнти валового, чистого, операційного прибутку.

Аналіз структури та динаміки оборотних коштів. Методика аналізу ефективності використання обігових коштів (коефіцієнти оборотності обігових коштів, запасів, дебіторської заборгованості, тривалість обороту обігових коштів).

Прогнозування ймовірності банкрутства. Стратегічний аналіз показників фінансової звітності, їх значення в управлінні бізнесом.

Системний підхід за формулою фірми “Дюпон”. Модель фірми “Май Сігма”. Зв’язок рентабельності та оборотності капіталу. Аналіз доданої вартості. Зв’язок фінансових стратегій з іншими стратегіями підприємства. Фінанси, як мета діяльності підприємства і засіб досягнення цілей.

Стратегії використання фінансових ресурсів. Стратегія фінансування, як функціональна та ресурсна стратегія. Стратегія фінансування, як функція підприємства, її сутність та види.

Тема 8. Стратегічний аналіз структури капіталу та інвестиційної діяльності підприємства.

Структура капіталу і ризик, їх взаємозв’язок і прогнозування. Підприємницький ризик і операційний важіль. Зв’язок величини прибутку і операційного важеля. Фінансовий ризик та структура капіталу. Джерела формування капіталу. Сфера застосування фінансового левериджу (важеля). Сутність ефекту фінансового важеля. Фінансовий важіль як критерій оптимізації структури капіталу.

Інші критерії оптимізації структури капіталу:

- доходність на одну просту акцію;
- показник середньозваженої вартості капіталу WACC. Розрахунок WACC (weighted average cost of capital). Приклади розрахунку.

Політика формування оборотних активів підприємства. Різновиди політики: консервативна, агресивна, компромісна.

Вартість капіталу за джерелами його формування. Вартість власного та залученого капіталу.

Інвестиції, види інвестицій. Зміст та етапи стратегічного аналізу інвестиційної діяльності. Етапи аналізу та напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Принципи оцінки ефективності інвестиційних рішень. Елементи теорії процентів (нарощення та дисконтування). Поняття та види грошових потоків. Теперішня та майбутня вартість грошового потоку. Критерії ефективності інвестиційних проектів.

Врахування інфляції та ризику в стратегічній оцінці інвестиційної діяльності підприємства. Класифікація інвестицій за ступенем ризику. Методи аналізу та моделювання ризиків інвестиційної діяльності.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

1. Денна форма навчання

№	Змістовий модуль, теми лекцій і орієнтовний перелік питань
Змістовий модуль 1. Стратегічний аналіз: сутність процесу, інструменти та методи проведення	
1.1	Тема 1. Сутність, значення та основні категорії стратегічного аналізу (2 год) 1. Сутність стратегічного аналізу, його місце в управлінні економікою підприємства. 2. Особливості стратегічного аналізу 3. Мета і завдання стратегічного аналізу 5. Нормативно-правова база стратегічного аналізу
1.2	Тема 2. Система методів та інструментів стратегічного аналізу (2 год) 1. Загальні методи діагностики 2. Інструменти стратегічного аналізу 3. Якісні (експертні) методи прогнозування 4. Кількісні (статистичні) методи прогнозування.
1.4	Тема 3. Економічна оцінка виробничих одиниць та аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства. (2 год) 1. Поняття виробничих одиниць. 2. Сутність, призначення та інструменти портфельного аналізу. 3. Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та їх значення для стратегічного аналізу. 4. Оцінка конкурентної позиції бізнесу.
1.5	Тема 4. Стратегічний аналіз потенціалу підприємства та діагностика зовнішнього середовища (2 год) 1. Значення, сутність, структура та класифікація виробничо-господарського потенціалу підприємства 2. Аналіз зовнішнього середовища. Стратегічні рекомендації SWOT- аналізу 3. Стратегічний аналіз організаційно-технічного рівня виробництва 4. Визначення оптимального обсягу виробництва та прогнозна оцінка витрат підприємства (обсяги використання стратегічних ресурсів) 5. Операційний (виробничий) важіль. 6. Стратегічний аналіз маркетингової та збутової діяльності.
Змістовий модуль 2. Стратегічний аналіз операційної, фінансової та інвестиційної діяльності	
2.1	Тема 5. Аналіз розподілу виробничих ресурсів (2 год) 1. Стратегічні ресурси підприємства, їх значення та види. 2. Стратегічний аналіз трудових ресурсів. 3. Стратегічний аналіз основних засобів та нематеріальних активів 4. Стратегічний аналіз матеріальних ресурсів 5. Порівняльний аналіз альтернативних стратегій ресурсозбереження 6. Особливості стратегічного аналізу поточних витрат підприємства
2.2	Тема 6. Розробка та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми (2 год) 1. Роль стратегічного аналізу операційної діяльності підприємства 2. Маркетингові дослідження, як основа виробничої стратегії 3. Порівняльний аналіз альтернативних варіантів стратегічного розвитку операційної діяльності 4. Аналіз у формуванні цінової політики підприємства

2.3	Тема 7. Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми. (2 год) 1. Стратегічний аналіз фінансових ресурсів. 2. Мета та завдання фінансової політики підприємства 3. Стратегічний аналіз фінансового становища підприємства 4. Аналіз фінансової незалежності та стійкості. 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності балансу. 6. Прогнозна оцінка імовірності банкрутства підприємства 7. Особливості стратегічного аналізу в розробці облікової та кредитної політик підприємства
2.4	Тема 8. Стратегічний аналіз структури капіталу та інвестиційної діяльності підприємства . (2 год) 1. Структура капіталу і ризик, їх взаємозв'язок. 2. Критерії оптимізації структури капіталу. 3. Стратегічний аналіз формування активів підприємства. 4. Складові аналізу інвестиційної привабливості підприємства. Види інвестицій. 5. Принципи та показники (критерії) оцінки та аналізу ефективності інвестиційних рішень.

Заочна форма навчання

№	Змістовий модуль, теми лекцій і орієнтовний перелік питань
<i>Змістовий модуль 1. Стратегічний аналіз: сутність процесу, інструменти та методи проведення -4 год</i>	
1.2	Тема 2. Система методів та інструментів стратегічного аналізу (2 год) 1. Загальні методи діагностики 2. Інструменти стратегічного аналізу 3. Якісні (експертні) методи прогнозування 4. Кількісні (статистичні) методи прогнозування.
1.4	Тема 4. Стратегічний аналіз потенціалу підприємства та діагностика зовнішнього середовища (2 год) 1. Значення, сутність, структура та класифікація виробничо-господарського потенціалу підприємства 2. Аналіз зовнішнього середовища. Стратегічні рекомендації SWOT- аналізу 3. Стратегічний аналіз організаційно-технічного рівня виробництва 4. Визначення оптимального обсягу виробництва та прогнозна оцінка витрат підприємства (обсяги використання стратегічних ресурсів) 5. Операційний (виробничий) важіль. 6. Стратегічний аналіз маркетингової та збутової діяльності.
<i>Змістовий модуль 2. Стратегічний аналіз операційної, фінансової та інвестиційної діяльності – 4 год</i>	
2.6	Тема 6. Розробка та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми (2 год) 1. Роль стратегічного аналізу операційної діяльності підприємства 2. Маркетингові дослідження, як основа виробничої стратегії 3. Порівняльний аналіз альтернативних варіантів стратегічного розвитку операційної діяльності 4. Аналіз у формуванні цінової політики підприємства

2.7	Тема 7. Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми. (2 год) 1. Стратегічний аналіз фінансових ресурсів. 2. Мета та завдання фінансової політики підприємства 3. Стратегічний аналіз фінансового становища підприємства 4. Аналіз фінансової незалежності та стійкості. 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності балансу. 6. Прогнозна оцінка імовірності банкрутства підприємства 7. Особливості стратегічного аналізу в розробці облікової та кредитної політик підприємства
-----	--

5.3 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність, значення та основні категорії стратегічного аналізу	2	-
2	Система методів та інструментів стратегічного аналізу	2	-
3	Економічна оцінка виробничих одиниць та аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства	4	-
4	Стратегічний аналіз потенціалу підприємства та діагностика зовнішнього середовища	4	2
5	Аналіз розподілу виробничих ресурсів	2	-
6	Розробка та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми	4	2
7	Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми	4	2
8	Стратегічний аналіз структури капіталу та інвестиційної діяльності підприємства	2	-
	РАЗОМ	24	6

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	годин	
		денна	заочна
1	Сутність, значення та основні категорії стратегічного аналізу	12	14
2	Система методів та інструментів стратегічного аналізу	8	12
3	Економічна оцінка виробничих одиниць та аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства	10	16
4	Стратегічний аналіз потенціалу підприємства та діагностика зовнішнього середовища	10	12
5	Аналіз розподілу виробничих ресурсів	12	16
6	Розробка та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми	10	12
7	Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми	12	14
8	Стратегічний аналіз структури капіталу та інвестиційної діяльності підприємства	6	10
	РАЗОМ	80	106

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

До індивідуального завдання з освітнього компонента «Стратегічний аналіз» відноситься виконання рефератів, презентацій, котрі необхідні для поглибленого вивчення проблем що розглядаються. У рефераті повинно бути відображено знання основних напрямів та підходів до вирішення тієї чи іншої економічної проблеми, знання вітчизняної економічної літератури, статистичного і фактичного матеріалу з даної теми.

Тематика рефератів

1. Поняття стратегічного аналізу. Сутність, призначення та особливості проведення стратегічного аналізу на сучасному етапі розвитку економіки.
2. Види стратегічних рішень підприємства та їх особливості. Місце стратегічного аналізу в управлінні економікою підприємства.
3. Стратегічне та оперативне (тактичне) планування на підприємстві.
4. Порівняльна характеристика методів обґрунтування та змісту довгострокових і стратегічних планів.
5. Історичний огляд формування концепції стратегічного управління.
6. Особливості дослідження середовища господарської організації (підприємства) в Україні.
7. Методика проведення SWOT-аналізу як засобу вивчення середовища підприємства та її особливості для українських підприємств.
8. Методи стратегічного аналізу (традиційні, специфічні). Особливості їх застосування в практиці українських підприємств.
9. Метод аналізу стратегічного “розриву” — поле для прийняття стратегічних управлінських рішень.
10. Прибуток — основна стратегія підприємств у ринковому середовищі.
11. Структура витрат, їх аналіз та вплив на формування стратегії підприємства.
12. Застосування маржинального аналізу в обґрунтуванні стратегічних виробничих планів підприємства (виробничої стратегії).
13. Стратегічний аналіз структури капіталу підприємства. Критерії оптимізації структури капіталу.
14. Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства. Особливості аналізу.
15. Призначення та методика портфельного аналізу та її особливості в українській практиці.
16. Портфельний аналіз як засіб розробки корпоративної стратегії.
17. Методи аналізу та визначення конкурентних переваг.
18. Сутність та джерела утворення конкурентних переваг на підприємстві.
19. Ресурсозбереження — джерело досягнення конкурентної переваги.
20. Методи прогнозування та їх застосування в стратегічному аналізі на сучасному етапі. Обмеження та переваги прогнозування.
21. Функціонально-вартісний аналіз як засіб досягнення конкурентної переваги.

22. Конкурентні (загальноконкурентні) стратегії за М. Портером. Підхід Портера до визначення конкурентних переваг.
23. Аналіз конкуренції за М. Портером. Особливості підходу, роль М.Портера у формуванні теорії конкуренції.
24. Формування конкурентних переваг за Ж.-Ж. Ламбенем та А. Юдановим. Аналіз підходів.
25. Аналіз та обґрунтування інвестиційної стратегії підприємства.
26. Еволюція погляду на підприємство як на “відкриту систему”.
27. Функціонально-вартісний аналіз як засіб досягнення конкурентної переваги.
28. Модель життєвого циклу у формуванні стратегії розвитку підприємства.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання – це способи спільної роботи викладача і здобувачів, спрямовані на засвоєння здобувачами теоретичних знань, придбання практичних навичок і умінь, розвиток у них пізнавальних здібностей, формування високих моральних, ділових та професійних якостей.

При проведенні лекційних і семінарських занять з освітнього компонента «Стратегічний аналіз» застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам отримати теоретичні знання щодо економічних законів розвитку суспільства та набути загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, які передбачено ОП «Економіка»;
- участі у семінарських заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає розгляд ситуацій з економічних питань;
- отримання консультації. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компонента;
- виконання самостійної роботи. Вивчення освітнього компонента передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань з питань оцінки стану і тенденцій розвитку суспільного виробництва;
- проведення підсумкового контрольного випробування.

Відповідність програмних результатів та методів навчання наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).
ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання)
ПРН 14. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації. (Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, творчі завдання).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Стратегічний аналіз» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням щодо системи оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2024 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компонента (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 1.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання рівня засвоєння освітнього компонента наведена в таблиці 3.

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Таблиця 1

Шкала оцінювання знань: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу.

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою Економічної теорії і економіки підприємства.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в

Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістовні модулі, відвідування занять та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовний модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному рівні вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.4):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 3

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально- методичної бази кафедри

Таблиця 2

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Сума
Бал за модулі (змістові модулі) (всього 0-90)								Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього - 5)	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
11	11	11	12	12	11	11	11			
Модульний контроль 45				Модульний контроль 45						
Б _{зм} = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2										

* T1,T2,T3.....- теми занять

Відповідно до «Положенням щодо системи оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2024 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичні вказівки

1. Замлинська О.В. Методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Стратегічний аналіз» для здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності 051 «Економіка». Одеса: ОДАУ, 2023. 46 с.

2. Замлинська О.В. Глосарій основних термінів навчальної дисципліни «Стратегічний аналіз» для здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» всіх спеціальностей. Одеса: ОДАУ, 2022. 48 с.

3. Фонд тестових завдань.

4. Візуальне супроводження курсу з використанням слайдів.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.
2. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків: ХНУВС, 2021. – 208 с
3. Пилипенко О. В. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. В. Пилипенко; За заг. ред. М. І. Ковалю. — Київ: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. — 350 с. — Бібліогр.: с. 347 — 350.
4. Попова В.Д., Маценко Л.Ф. Стратегічний аналіз: навчальний посібник. Чернівці: ЧНУ, 2018. 157 с.
5. Стратегічний аналіз галузі. Навчальний посібник / За ред. Лотиш О.Я. – Тернопіль: Економічна думка, 2019 – 248 с
6. Стратегічний аналіз : навчальний посібник / укладач А. В. Лісовий. – Ірпінь: УДФСУ, 2021. – 234 с.
7. Чорна Н. П. Аналітичний інструментарій управління інноваціями: навчальний посібник. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2022. 214с

Додаткова література:

8. Економічна діагностика: Підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 284 с.
9. Замлинська О.В., Власенко Т.А., Степаненко С.В., Трунов І.Д. Перспективи та недоліки формування конкурентоспроможності України в умовах сталого розвитку / Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. №2. 25-37 <http://ujae.org.ua/perspektyvy-ta-nedoliky-formuvannya-konkurentospromozhnosti-ukrayiny-v-umovah-stalogo-rozvytku/>
10. Замлинська О. В., Бездушна Ю.С., Лівінський А.І., Аналіз рівня капіталізації в управлінні аграрним підприємством. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 8. № 3. С. 33-41.
12. Замлинська О.В., Щуровська А.Ю. Роль і тенденції обліково-аналітичного забезпечення сучасного інформаційно-комунікаційного простору. *Проблеми та перспективи розвитку економіки: світові та національні аспекти*, ОДАУ: Збірник матеріалів Міжнародної наукової-практичної конференції, 18 листопада 2022 року. Одеса, ОДАУ. 2022. С.7-11. URL: <https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/materialy-konferentsij/>
13. Замлинський В.А., Замлинська О.В. Інформаційні технології: перспективи розвитку обліково-аналітичного забезпечення потреб управління. *Обліково-фінансова наука і практика: пріоритети розвитку та місія у воєнний час*: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. 16 листопада 2022 р., м. Київ / Відпов. за вип. Ю.С. Бездушна. К.: ННЦ «ІАЕ», 2022. С.154-157. URL: https://magazine.faaf.org.ua/images/stories/zb_conference/zb_conf_16-11-2022.pdf

14. Замлинський В. А., Найда А. В., Замлинська О. В. Сучасні аналітичні інструменти відповідального ведення бізнесу та впровадження стандартів ЄС для сталого розвитку в агропродовольчому секторі. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9. №3. С.160-168.

DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-28>

15. Замлинський В. А., Замлинська О.В., Осик С. В., Сучасний стан і тенденції конкурентоспроможності агропродовольчої галузі на зовнішніх ринках. Економічний вісник Причорномор'я. 2024. №5. С.33-49. URL: www.ebbsl.com.ua/index.php/visnuk/article/view/69/62

16. Замлинська О.В., Кіор М.І. Факторний аналіз інвестиційної привабливості агроформування. *Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку*: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, 20 вересня 2022. Одеса, Національний університет «Одеська політехніка», 2022. С. 98-102

17. Замлинська О.В., Цимбал Н.В. Роль інноваційного аналізу в сучасній аграрній економіці. *Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку*: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, 20 вересня 2022. Одеса, Національний університет «Одеська політехніка», 2022. С. 94-96

18. Шабатура Т. С., Замлинська О. В., Осик С. В., Селезньова Г. О. Цифрові аспекти стратегічного управління як інструменту підвищення економічної ефективності діяльності компанії. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. № 3. С. 71- 79.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/45302/1/apie_2023_3_13.pdf

19. Шабатура Т.С., Вольський В.О. Стратегія розвитку аграрних підприємств в контексті забезпечення економічної безпеки // *Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку, підприємництва та торгівлі, публічного управління в Україні та світі*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Білоцерківський НАУ, 31 жовтня 2019 р. Полтава, 2019. С. 55-58.

20. Zamlynska, O. Shalbayeva, Sh., Ismailov, T., Mitkov, M., Khachatrian, V., Stratiichuk, V. ESG rating of capital's effect on firms' financing sources: a case study of Asian companies. Access to science, business, innovation in the digital economy, ACCESS Press, 2024, 5(1), P.102-124. URL: https://journal.access-bg.org/issue-5-1-2024/esg_rating_of_capital's_effect_on_firms'_financing_sources-a_case_study_of_asian_companies

21. Zamlynskyi V, Shabatura T, Zamlynska O. Perspective Chapter: Exploring the Possibilities and Technologies of the Digital Agricultural Platform. 2023. Sustainable Development. IntechOpen. 2023. DOI: <https://doi.org/10.5772/intechopen.112358>. URL: <https://www.intechopen.com/online-first/87828>.

22. Shalbayeva, Sholpan, Taner Ismailov, Milen Mitkov, Olga Zamlynska, Valentyna Khachatrian, and Viktoriia Stratiichuk. 2024. ESG rating of capital's effect on firms' financing sources: A case study of Asian companies. *ACCESS Journal: Access to Science, Business, Innovation in Digital Economy* 5: 102–24.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.nbu.gov.ua> – адрес пошукової сторінки реферативних матеріалів Національної бібліотеки України ім. Вернадського
2. <http://studentam.net/content/category/1/106/116/>
3. <http://biz-katalog.info/content/view/219/88/>
4. <http://www.bsconsulting.kiev.ua/library/default.htm>
5. Вебсервер Верховної Ради України. – www.zakon.rada.gov.ua.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики. – www.ukrstat.gov.ua.